

Impolovi izdelki kmalu v avtomobilih Mercedes

Palice bodo izdelovali
predvidoma na
40-MN stiskalnici
v Alumobilu
(na fotografiji)

Novo regalno skladišče ►►

Prestrukturiranje valjarnišтва ►►

Novi sveti delavcev ►►

Vsebina

4

»Pred našo prodajo je izredno zahtevna naloga,« pravi mag. Tanja Brkljačič, izvršna direktorica za nabavo in terminsko trgovanje.

9

V letu 2012 so zaposleni v slovenskem delu skupine Impol prijavili 125 koristnih predlogov in tri inovacije.

15

»Na poslovanje naših članov pomembno vplivajo naraščajoče cene energentov,« pravi Martin Debelak, direktor Združenja kovinskih materialov in nekovin pri GZS. Član tega združenja je tudi Impol.

16

V upravni stavbi skupine Impol so nedavno prenovili vhod.

20

Želimo zmanjšati število nezgod. Povzemamo statistiko nezgod in incidentov v letu 2012 in opozarjamo na povečanje nivojskega nadzora nad izvajanjem ukrepov varstva pri delu.

Prav vsi člani v verigi

Blišč novoletnih praznikov je že zdavnaj mimo in zima že postaja nadležna. Občasno se pokaže žarek upanja in stopinje pridejo nad ničlo, potem pa se ponovno nadaljujejo minus in sneg ter hoja po ledu, jutranje čiščenje zaledenelih avtomobilov, visoki stroški kurjave ipd. Življenje v podnebnju, kjer poznajo le poletje, se v teh mesecih zdi posebej privlačno. Ampak navsezadnje nas je ravno to podnebje naredilo takšne, kot smo: delovne, prilagodljive, vztrajne in pripravljene na izzive.

In slednjih nam ne manjka. Kot kažejo napovedi, se na naših glavnih trgih – Nemčija in Italija – ponovno soočajo s težavami z gospodarsko rastjo, še večje težave imajo drugi evropski trgi. Posledično poslovanje v letu 2013 ne bo lahko, zahtevalo bo številna prilagajanja, odločilnega pomena pa bo uspešnost pri iskanju primerne vhodne surovine ter prodiranje prodaje pri osvajanju zelenega obsega naročil.

Kako se bomo borili? Odločilnega pomena bo doseganje prave količine izdelkov ob ustrezni kakovosti. Dejstvo, da lahko zaposleni na vseh nivojih pomembno pripomorejo k povečevanju produktivnosti, je potrdil tudi projekt povečevanja produktivnosti valjarn. Ugotovili so, da lahko s pravimi spodbudami produktivnost poraste tudi za deset odstotkov. Iskanje tovrstnih notranjih rezerv je v trenutkih, ko se praktično vsa Evropa sooča s težavami, ne samo zaželeno, temveč nujno.

Sicer pa mnogi kazalniki kažejo na to, da postajamo vedno boljši: bolniška odsotnost se zmanjšuje, prav tako se je lani pripetilo manj delovnih nezgod, inovativna dejavnost zaposlenih pa je porasla. Pozitivno energijo prinašajo tudi dobre novice iz prodaje, kjer jim je uspelo osvojiti prestižnega kupca, in sicer Daimler, ki izdeluje avtomobile znamke Mercedes. Postati dobavitelj tovrstnemu kupcu je za Impol velik uspeh in odlična popotnica za prihodnost. Tovrstni dosežki kažejo na to, da zmoremo veliko. Vendar se je pri tem treba zavedati, da je uspeh odvisen od vseh nas. S povečevanjem deleža zahtevnih kupcev raste tudi naša odgovornost. Napake v izdelkih, ki so namenjeni avtomobilski industriji, so lahko za Impol usodne, zato si jih ne smemo privoščiti. Za ustrezno kakovost pa so odgovorni prav vsi člani v verigi. Zato se moramo zavedati, da smo vsi v istem čolnu in če želimo pluti z ustrezno hitrostjo, mora veslati vsak, ne glede na to, kako veliko je njegovo veslo.

Nina Juhart Potočnik, urednica

plače

Plače občutno višje od slovenskega povprečja

V letu 2012 je povprečna mesečna bruto plača v Impolu znašala 1.714 evrov

V letu 2012 je povprečna mesečna bruto plača zaposlenih v Impolu znašala 1.714 evrov. To je kar osem odstotkov več kot znaša zadnja znana povprečna mesečna plača v panogi (1.589 evrov bruto) in 12 odstotkov več od zadnje znane povprečne mesečne slovenske plače (1.525 evrov bruto). Povprečna mesečna neto plača zaposlenega v skupini Impol je lani znašala 1.125 evrov (v povprečje je všteto tudi izplačilo 13. plače).

Strošek dela

Skupina Impol na letnem nivoju za plače nameni več kot 22 milijonov evrov (22.549.312 evrov). Plačna masa se je v letu 2012 povečala za več kot pol milijona

evrov. Ker je bilo v letu 2012 več težav z doseganjem načrtovanih ciljev proizvodnje in prodaje, so bile temu primerno nižje tudi stimulacije. V preteklem letu je skupina Impol zaposlenim izplačala stimulacije v vrednosti 1.908.146 evrov, kar je za 19 odstotkov manj kot leta 2011. Kljub temu pa je bila 13. plača izplačana v celoti.

Produktivnost

V letu 2012 so zaposleni v slovenskem delu skupine Impol proizvedli 123.081 ton izdelkov, kar je nekaj več kot leto poprej. Ob tem moramo upoštevati tudi dejstvo, da se je v preteklem letu skupini pridružilo podjetje Rondal, ki je v letu 2012 proizve-

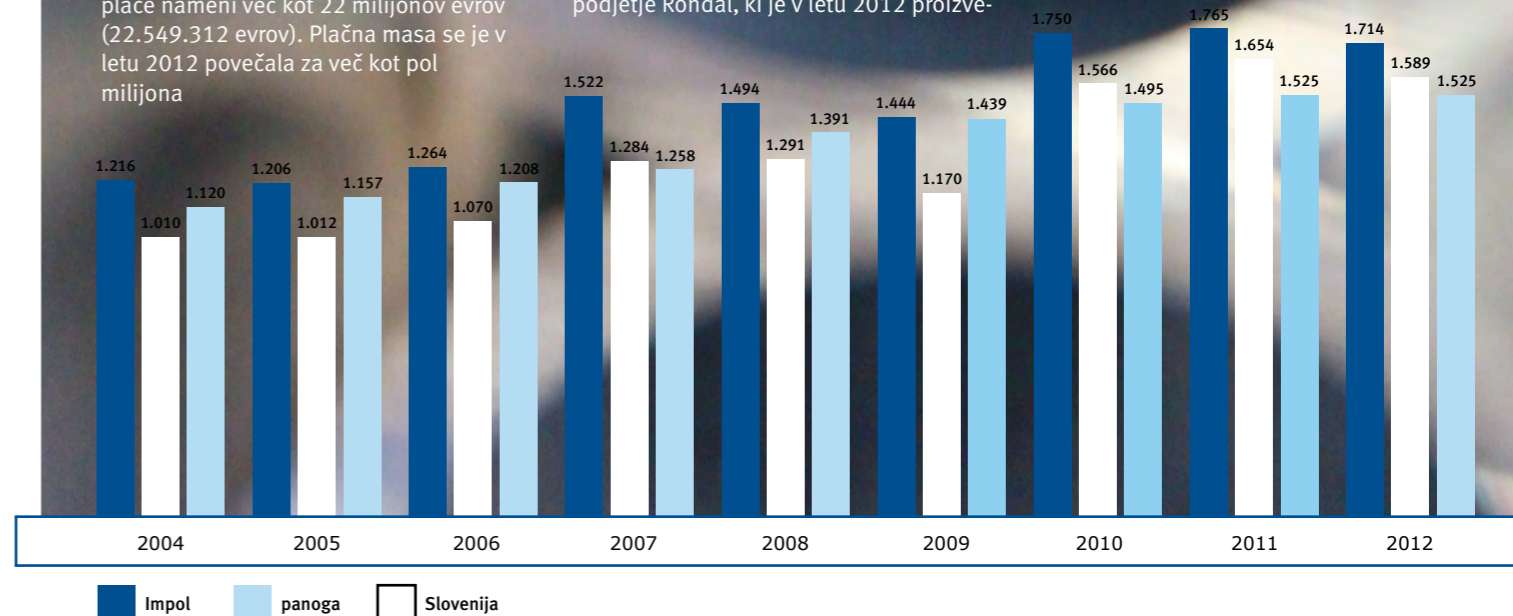
dlo 6.151 ton izdelkov, prav tako je linija Alumobil začela proizvajati večje količine. Dodana vrednost na zaposlenega je v letu 2012 znašala 54.199 evrov in je bila nižja kot leta 2011, ko je dodana vrednost znašala 60.739 evrov.

Vrednost točke

Od leta 2003 pa do danes se je vrednost točke povečala za 44 odstotkov. Tudi rast vrednosti v zadnjih treh letih ni bila zamejnjiva, saj se je od leta 2009 pa do leta 2012 vrednost točke povečala za deset odstotkov in danes znaša 0,668 evra.

Dodana vrednost (letno) = kosmati donos iz poslovanja – (stroški blaga, materiala in storitev + drugi poslovni odhodki)	59.564.283 evrov
Število zaposlenih na dan 31. 12. 2012 iz delovnih ur	1.099
Dodana vrednost na zaposlenega: (dodana vrednost deljena s številom zaposlenih)	54.199 evrov na zaposlenega

Tabela: Prikaz izračuna dosežene dodane vrednosti na zaposlenega v skupini Impol v Sloveniji leta 2012

Graf: Bruto plače, primerjava med povprečjem panoge in republiškim povprečjem v evrih (statistični podatki dejavnosti so 1-11/2012, ker so to zadnji znani podatki, podatki za Impol zajemajo obdobje 1-12/2012)

Rast nabavnih premij moramo preliti v višje prodajne marže izdelkov, ki jih proizvajamo v skupini Impol

»Pred našo prodajo je izredno zahtevna naloga«

Za nadaljevanje rasti nabavnih premij je le ena rešitev: preliti jo moramo v višje prodajne marže, sicer bo naš zaslužek iz meseca v mesec nižji. Tako pravi mag. Tanja Brkljačič. Strnila je glavne izzive na področju poslovanja z aluminijem v letu 2013, ki bo po napovedih zelo zahtevno.

Med glavne izzive nabave v letu 2012 je sodila konstantna rast premij primarnega aluminija v obliki ingotov. Višje premije zaradi sklenjenih letnih pogodb niso bistveno vplivale na poslovanje v letu 2012. Bo letos drugače?
»Poslovanje in dobičkonosnost Impola sta odvisna od razlike med nabavno premijo in prodajno maržo, ki jo ustvarjamo v masi. To pomeni, da je naše poslovanje v celoti odvisno od prodanih količin, višine prodajne marže in višine nabavne premije. K temu je treba dodati še obvladovanje stroškov in zmožnosti financiranja. To so glavni dejavniki, ki v Impolu vplivajo na uspešnost poslovanja. Nabavne premije so na trgu v letu 2012 rasle. K sreči smo konec leta 2011 sklenili

veliko strateških nabavnih pogodb s fiksno nabavno premijo za dobavo v 2012, zato se ta negativni vpliv visokih nabavnih premij na naše poslovanje v lanskem letu še ni v celoti pokazal. Vsi vemo, da so nabavne premije odraz ponudbe in povpraševanja. Visoke nabavne premije bi morale pomeniti, da tudi povpraševanje po naših izdelkih na trgu raste. Na žalost temu ni več tako. Povpraševanje po surovinah je veliko, vendar ne s strani naših kupcev, ampak bank in naložbenih skladov, ki aluminij kupujejo in skladiščijo, ker v tem vidijo varno naložbo. Po svetu je namreč veliko poceni kapitala, ki ga morajo banke in skladi nekam vložiti. V zadnjih letih so ocenili, da je vlaganje v izvedene finančne instrumente in delnice preveč tvegano in so se obrnili v barvne kovine, predvsem v aluminij in baker. Problem je, da realnih potreb po aluminiju na trgu ni dovolj, zato imamo težave z naročili, naši kupci pa teh visokih nabavnih premij za surovino nočejo priznati, ker jih tudi končni potrošniki v avtomobilski, elektronski ali gradbeni industriji ne priznajo. S tem se je Impol, ki je predelovalec surovin, znašel v primežu med proizvajalci surovin, ki vse količine brez težav po visokih premijah prodajo bankam, in kupci, ki imajo sami veliko težav na trgu.«

Kakšno je trenutno stanje?

»Tudi v januarju 2013 nabavne premije rastejo in znova dosegajo rekordne višine. Naš problem je, da so dobavitelji spremenili strategijo in niso več pristali na fiksne premije. Vse naše nabavne premije so sedaj vezane na Metal Bulletin, kar pomeni, da se bodo mesečno prilagajale dejanskim tržnim gibanjem (padale ali rastle; odvisno od dogajanj na trgu). Če smo hoteli surovino sploh dobiti, smo morali pristati na te pogoje. Sedaj imamo samo eno možnost: to rast nabavnih premij morajo plačati naši kupci. To pomeni, da jo moramo preliti v prodajne cene, drugače bo naš zaslužek iz meseca v mesec nižji in to tudi v primeru, če bomo količinsko dobro delali. S tem je pred našo prodajo postavljena izredno zahtevna naloga: pridobiti količinsko dovolj naročil po novih, višjih cenah.«

Sodeč po napovedih bodo cene aluminija rasle tudi letos. S kakšnimi ukrepi boste omejili vpliv rasti cen na poslovanje Impola?

»Cena aluminija je sestavljena iz borzne cene (LME cene) in nabavne premije. Borzne cene aluminija so nizke in elektrolize po svetu zato delajo z izgubami. Veliko se jih tudi zapira (predvsem v Evropi, kjer je cena elektrike najvišja). Nabavne premije

Povpraševanje po surovinah je veliko, vendar ne s strani naših kupcev, ampak bank in naložbenih skladov, ki aluminij kupujejo in skladiščijo, ker v tem vidijo varno naložbo.

pa so odraz ponudbe in povpraševanja ter že več kot eno leto rastejo zaradi velikega povpraševanja s strani bank in skladov. V primeru, da rastejo borzne cene, te kupci avtomatsko sprejmejo, zato bi bila za nas (in za vso aluminijsko industrijo po svetu) veliko boljša situacija, ko bi imeli višje LME cene in nizke nabavne premije. Na žalost so finančne špekulacije popolnoma zameglile realno tržno situacijo in vsem predelovalcem aluminija zelo otežile poslovanje. LME cene obvladujemo prek sistema Risk Management in zato rast teh cen nima negativnega vpliva na Impol. Višino nabavnih premij pa lahko obvladujemo zgolj z nabavo najcenejše in najslabše surovine, iz katere moramo potem znati narediti kakovosten izdelek. To nam ne uspeva najbolje, zato velik delež v naši nabavi predstavljajo ingoti Mozal, ki so najkakovostnejši na svetu, predvaljan trak za folije in zahtevni drogovi za stiskalništvo. Takšna surovina ima najvišje nabavne premije, za njo pa bomo letos plačevali iz meseca v mesec več.«

V planu za 2013 ste že predvideli 4-odstotno rast deleža sekundarnega aluminija v skupni nabavi vseh surovin. S katerimi težavami bi se lahko srečali pri povečevanju deleža sekundarnega aluminija v skupni nabavi?

»Nabavna premija je odvisna od višine

dodelave in je seveda najnižja za sekundarni aluminij, zato je naš cilj, da to vrsto surovine povečujemo. Seveda pa potrebujemo velike livarniške kapacitete in dovolj tehnološkega znanja. Vsi predelovalci v Evropi se usmerjajo v pretaljevanje sekundarnega aluminija, imajo učinkovito opremo in vrhunsko tehnologijo. Impol zato tudi vlaga v livarniške kapacitete, čaka pa nas še ogromno dela na tem področju, da se bomo vsaj približali najboljšim v Evropi. Na nabavnem trgu sekundarnega aluminija pa vlada velika konkurenca, zato se iz meseca v mesec trudimo, da uspemo nabaviti ustrezno količino in kakovost surovin.«

Kako boste reševali težave pri dobavi aluminija?

»Več kot pet milijonov ton aluminija je zaklenjenega v raznih skladiščih po svetu in vezanega v razne finančne posle. Vedno nove in nove tone se od proizvajalcev selijo v skladišča, ker so – kot pravi zadnja tržna analiza – banke in druge finančne institucije še vedno lačne aluminija. Vse to pomeni, da aluminij izginja s trga, za nas predelovalce je nedosegljiv, premije pa rastejo. To se najbolj odraža na pomanjkanju neocarinenih ingotov, ki jih kupujemo za Impol Seval. Za letošnje leto z nabavnimi pogodbami nismo uspeli pokriti vseh potreb in oskrbo z ingoti rešujemo iz meseca v mesec, kar ni vedno

Vsi predelovalci v Evropi se usmerjajo v pretaljevanje sekundarnega aluminija, imajo učinkovito opremo in vrhunsko tehnologijo. Impol zato tudi vlaga v livarniške kapacitete; na tem področju nas čaka še ogromno dela, da se bomo vsaj približali najboljšim v Evropi.

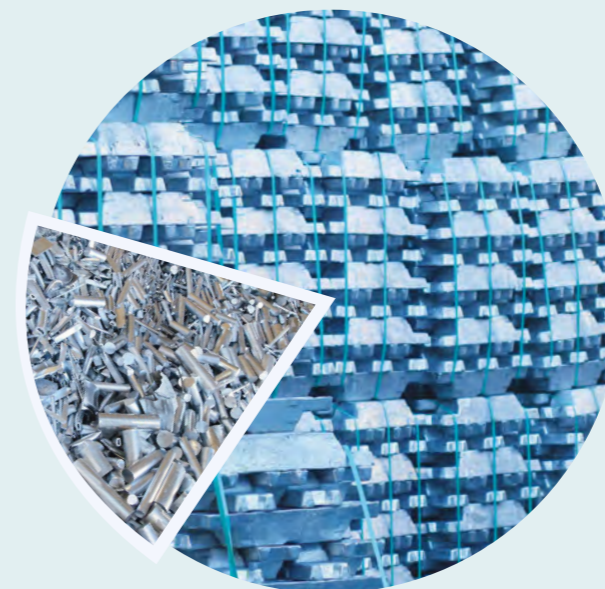
enostavno. Poleg teh skladiščnj dodatno pomanjkanje aluminija v Evropi povzroča zapiranje elektroliz, ki zaradi visokih cen energije niso več rentabilne, in dejstvo, da premije zelo rastejo tudi v Aziji. Rusal v letošnjem letu ingotov v Evropi praktično ne prodaja, ker mu azijski kupci prav tako ponujajo visoko premijo – ob tem, da so transportni stroški nižji. Enako velja za proizvajalce z Bližnjega vzhoda – nam, evropskim kupcem, ingotov sploh ne nudijo, saj vse prodajo na lokalnem trgu. Problem torej ni le visoka premija, temveč tudi dejstvo, da aluminija na trgu za nas, predelovalce v Evropi, ni dovolj.«

Lani ste prav tako povedali, da že tečejo dogovori za dobavo kanadskih ingotov.

»Konec lanskega leta smo za nakup ingotov prečesali ves svetovni trg, ker je po umiku Rusov in večine trgovcev na trgu JV Evrope

Za letošnje leto z nabavnimi pogodbami nismo uspeli pokriti vseh potreb in oskrbo z ingoti rešujemo iz meseca v mesec, kar ni vedno enostavno.

nastala velika praznina. Ena izmed možnosti so bili tudi ingoti iz Kanade. Pri tem viru je bila glavna ovira financiranje – ponudnik je želel, da celotno ladjo prevzamemo in plačamo takoj, kar bi nam zelo ogrozilo likvidnostno situacijo. Na srečo smo oskrbo za Impol Seval vsaj za obdobje januar–marec rešili z drugimi viri, kjer nam aluminij v luki financirajo dobavitelji. Nabava aluminija je namreč naložba in pri omejenih ter dragih virih financiranja v Sloveniji ni dovolj, da imamo dostop do vira aluminija, ta mora biti za nas tudi finančno dosegljiv. Vedno se oboje ne izide v našo korist.«

20 odstotkov; približno toliko je v letu 2012 znašal delež sekundarnih surovin v skupni nabavi vseh surovin v skupini Impol.

Impolovi izdelki kmalu v avtomobilih Mercedes

Prva naročila v prodaji pričakujejo že ta mesec

Decembra lani je skupina Impol pridobila pomembno stranko Daimler AG, ki med drugim proizvaja avtomobile prestižnih znamk, kot sta Mercedes-Benz in Maybach. Iz Impolovih palic bo narejena povezava med volanskim obročem in krmiljenjem koles v avtomobilih.

Sodelovanje z Daimlerjem se je pričelo zaradi dobrih referenc podjetja Impol v kovaških krogih in tesnega sodelovanja ter osebnih poslovnih odnosov z ostalimi pomembnimi kupci v kovaški industriji. Da so z Impolovimi izdelki zadovoljni, so slišali od drugih uspešnih podjetij v kovaški industriji.

Dober glas seže v deveto vas

“Kovači so kot ena velika družina, saj si med seboj pogosto izmenjujejo informacije. Tako vedo, s katerimi dobavitelji so kupci zadovoljni in se lahko nanje zanesejo. Ker sta bila z nami zadovoljna pomembna kupca Leiber in Bharat, se je dober glas razširil. To je bil razlog, da smo postali zanimivi za Daimler,” je razložila Petra Pristavnik, vodja prodaje za končne kupce, in pri tem poudarila: “Avtomobilska industrija je zelo zahtevna. Kupcem

ni pomembna le kakovost izdelkov, ta se razume kot samoumevna. Zelo pomembno vlogo imajo tudi kakovost sodelovanja med prodajnim in tehničnim osebjem, pravočasne dobave in zanesljivost v partnerskem odnosu”.

Presentila jih je čista proizvodnja

Petra Pristavnik, dr. Peter Cvahte in Valter Svenšek (Impolov agent v Nemčiji) so se predstavniki Daimlerja prvič sestali maja lani. Na srečanju so predstavili Impol in pridobili osnovne informacije o zlitini, ki jo potrebujejo. Sledil je obisk Daimlerjevih predstavnikov v Impolu, kjer so jim predstavili proizvodne zmogljivosti, način organizacije in največje odjemalce. Na uspešnost tega obiska je pomembno vplivala tudi urejenost proizvodnih prostorov. “Posebej smo jih presenetili s čistočo, kar je pomembno vplivalo na predstavo o kakovosti in urejenosti delovanja proizvo-

dnje,” je pojasnil dr. Peter Cvahte, ki je v Impolu sprejel njihovega predstavnika za tehnologijo dr. Andreasa Bartha.

Izdelava vzorčne količine

Avgusta je stekel dogovor o kemični sestavi zlitine. Daimler je patentiral zlitino AA6182, razvito z namenom doseganja odličnih mehanskih lastnosti. Zlitina ima izboljšano temperaturno stabilnost materiala, ki po novi termični obdelavi ne rekristalizira. “Ker že nekaj let razvijamo Impolovo zlitino AC50, ki dosega podobne lastnosti, smo lahko zelo hitro razvili izdelek za Daimler, ki je ustrezal njihovim zahtevam,” je razložil dr. Cvahte. Septembra so v Daimler poslali vzorčne količine. V Daimlerjevi kovačnici so jih novembra skovali in decembra sporočili povratne informacije. S kakovostjo vzorcev so bili zadovoljni, zato so izbrali Impol za svojega dobavitelja.

Brezhibna kakovost

Napake v izdelkih bi Impol drago stale

▶ Za Daimler bomo iz Impolovih palic izdelovali povezavo med volanskim obročem in krmiljenjem koles. Brezhibna izdelava je izrednega pomena za varnost avtomobila. V primeru, da se na Impolovi strani pripeti napaka, lahko to pomeni celo odpoklic serije avtomobilov. Tako velike finančne odškodnine pa si ne bi mogli privoščiti. Zato je nujno, da se vsi vpleteni v proces izdelave izdelkov zavedajo, da morajo biti ti najvišje kakovosti in brez napak.

Nadaljnje sodelovanje

“Z Daimlerjem smo podpisali pogodbo za eno leto,” je povedala Petra Pristavnik. Daimler je eden redkih končnih proizvajalcev avtomobilskih delov, ki imajo lastno kovačijo. Trenutno potrebujejo pet tisoč ton vhodne surovine (palic) letno, vendar nameravajo količine podvojiti. Palice dobavljajo od treh dobaviteljev, med katerimi so dobavne količine razdeljene v razmerju 50:30:20. Impolu trenutno pripada najmanjši, 20-odstotni delež dobave, a obstaja možnost, da se ta v prihodnjih letih poveča. “Vedno težimo k temu, da povečujemo delež nabavnih količin pri obstoječih kupcih. Naš cilj je, da pri nas kupijo 50–60 odstotkov potrebnih količin in da tako postanemo njihov glavni dobavitelj,” je prodajno politiko pojasnila Petra Pristavnik. “Letos bo Impol za Daimler izdelal tisoč ton izdelkov, kar je precej, če upoštevamo dejstvo, da v Impolu letno proizvedemo približno 17 tisoč ton kovaških palic,” je še dodala. Prva naročila pričakujejo februarja in predvidevajo, da jih bodo izdelovali na 40-MN stiskalnici v Alumbilju.

Pomemben posel

Sodelovanje z Daimlerjem je za Impol izredno pomembno in zelo dobra referenca. Potencialne kupce namreč vedno zanima, za koga delaš, in velika imena pripomorejo k ustvarjanju dobrega poslovnega ugleda. Z Daimlerjem bo Impol prvič postal neposredni dobavitelj avtomobilski industriji.

Posel z Daimlerjem v številkah

- **7 mesecev** je preteklo od prvega sestanka z Daimlerjem do podpisa pogodbe, kar je za tovrstne posle izjemno hitro (povprečno osvajanje kupca traja 2–3 leta).
- **1 leto**; za takšno obdobje je podpisana pogodba med Impolom in Daimlerjem.
- **1.000 ton** izdelkov bo za Daimler letos izdelal Impol (kar je 1/17 vseh kovaških palic, ki jih Impol letno proizvede, in petina vseh palic, ki jih Daimler potrebuje).

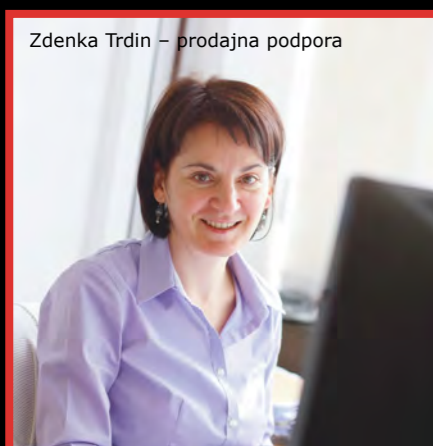
Ekipa, ki je sodelovala pri osvajanju Daimlerja

Petra Pristavnik – vodja prodaje za končne kupce

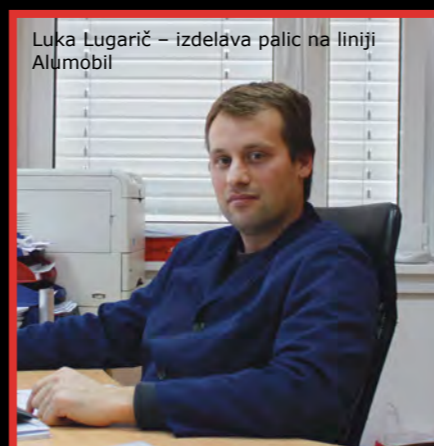
dr. Peter Cvahte – predstavnik odjemalcev za avtomobilsko industrijo

Zdenka Trdin – prodajna podpora

Ida Kverh – tehnologinja za avtomobilsko industrijo

Luka Lugarič – izdelava palic na liniji Aluminobil

Živko Vrentuša – izdelava palic v cevarni

Marko Degiampietro – testiranje vzorcev

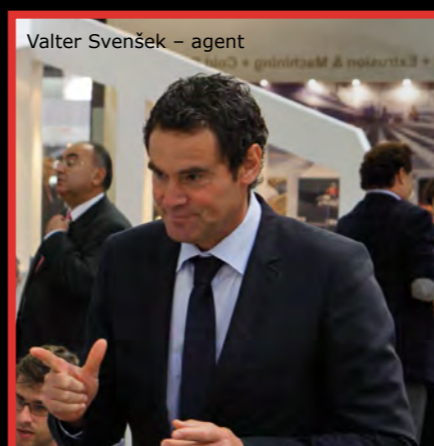
Darja Volšak – testiranje vzorcev

Marina Jelen – izdelava zlitine

Vili Strnad – izdelava zlitine

Valter Svenšek – agent

Inovativnost v Impolu

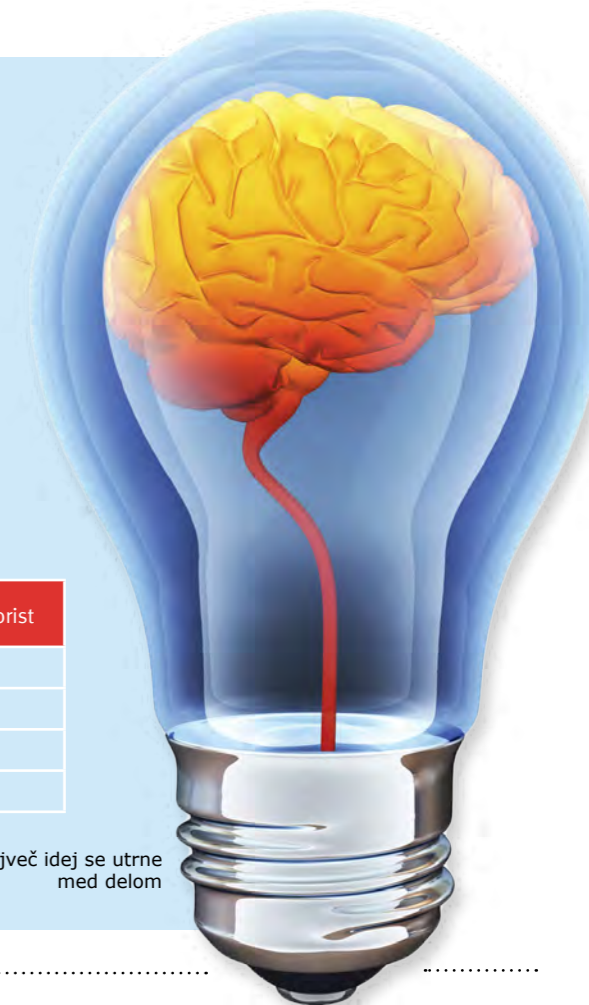
Zaposleni sodelujejo pri rasti in razvoju

V letu 2012 so zaposleni v slovenskem delu skupine Impol prijaviili 125 koristnih predlogov in tri inovacije. Temeljna razlika med inovacijo in koristnim predlogom je v tem, da so koristni predlogi spremembe obstoječega stanja na vseh področjih delovanja podjetja, ki prinašajo pozitiven učinek na poslovanje. Inovacija pa pomeni izum nečesa novega. Ocenjena gospodarska korist inovativne dejavnosti za skupino Impol je znašala 336.999 evrov. Za podane inovacije in koristne predloge so bile zaposlenim podeljene nagrade v višini 42.987 evrov.

Podjetje	Število inovacij	Število koristnih predlogov	Izplačila zaposlenim	Gospodarska korist
Impol PCP	/	67	20.339 evrov	203.394 evrov
Impol FT	1	47	17.932 evrov	104.848 evrov
Impol LLT	2	8	3.286 evrov	14.457 evrov
Impol R in R	/	3	1.430 evrov	14.300 evrov

Tabela: Število inovacij in koristnih predlogov ter izplačila zaposlenim in gospodarska korist po družbah

Največ idej se utrne med delom

Plani ostali nedoseženi

Načrtovanih količin nismo dosegli, pa čeprav so bile nižje kot v letu 2011

Skupina Impol je imela leta 2012 v primerjavi z letom poprej nekoliko nižje zastavljene plane proizvodnje in prodaje. Zaradi neugodnih razmer na trgu ciljev nismo uspeli v celoti doseči, a zaostanek ni bil velik. Proizvedli smo 98 odstotkov in prodali 97 odstotkov načrtovanih izdelkov. V letu 2012 je uspelo načrtovano proizvodnjo in prodajo preseči le družbi Impol FT. A dosežene količine niso vedno dovolj, saj Impol FT kljub dobri realizaciji ni dosegel zelenih poslovnih rezultatov. Ostale družbe so se pri doseganju planov srečevale z različnimi in bolj ali manj velikimi težavami. Impol PCP se je skozi vse leto boril s pomanjkanjem naročil, sprva predvsem v proizvodnem procesu profili, v drugi polovici leta pa v proizvodnem procesu cevarna. Za nekaj mesecev so bili tako primorani delo organizirati v samo treh izmenah. Kljub nedoseganju zelenih količin so poslovali z dobičkom. Tako so v leto 2013 vstopili optimistično, delo pa ponovno poteka v štirih izmenah. V Impolu LLT je glavni krivec za nedoseganje planov klasična težava, s katero se ubadajo skoraj vsak mesec, in sicer kemična sestava taline. Impol Seval je po slabšem začetku leta, ko so precej zaostajali za planom proizvodnje, iz meseca v mesec izboljševal svoj rezultat. Kumulativno so se do konca leta zastavljenemu planu proizvodnje in prodaje že močno približali.

	letni plan (v kg)	proizvodnja (v kg)	odstotek glede na letni plan	prodaja (v kg)	odstotek glede na letni plan
Impol LLT					
2012	942.000	902.443	95,8	902.447	95,8
2011	3.992.000	919.569	23,04	898.835	22,52
Impol FT					
2012	54.600.000	57.652.687	105,59	58.409.819	106,98
2011	60.200.000	57.557.306	95,61	56.216.232	93,38
Impol PCP					
2012	63.000.000	59.424.164	94,32	58.579.586	92,98
2011	58.000.000	58.502.492	100,87	57.387.034	98,94
Impol Seval					
2012	61.636.000	58.356.934	94,68	57.344.171	93,04
2011	64.619.000	59.478.377	92,04	60.244.056	93,23
Impol, skupaj					
2012	180.178.000	176.336.228	97,87	175.236.023	97,26
2011	186.811.000	176.457.744	94,46	174.746.157	93,54

Tabela: Kumulativna letnega plana proizvodnje in prodaje ter odstotek doseganja letnega plana proizvodnje in prodaje v 2011 in 2012

Impol LLT

Novo regalno skladišče drogov že obratuje

Andrej Kolmanič: Pokrito skladišče drogov se razprostira na površini 650 m², v njem lahko skladiščimo 1.140 drogov oziroma 1.700 ton izdelkov

Skladišče je namenjeno skladiščenju drogov dimenzij premera do 292 milimetrov in dolžinam med 3.500 in 8.000 milimetrov. Sestavljeno je iz 114 regalov, v posamezni regal se lahko v višino odloži 10 drogov iste sarže. Manipulacija v skladišču poteka popolnoma avtomatsko s pomočjo dveh dvigal. Skladišče se lahko upravlja ročno s pomočjo krmilnega pulta, ki je lociran izven dosega obratovanja manipulatorja. Skladišče je popolnoma ograjeno z varovalno ograjo, kar onemogoča dostop nepooblaščenim osebam. Poskrbeli smo tudi za varovanje z video nadzorom, ki ga izvaja upravljavec homogenizacije v

proizvodnem procesu livarna. Materialni tok drogov v proizvodnem procesu livarna se je poenostavil. Po zaključenem procesu litja se drogi s pomočjo viličarja odložijo na vhodno rampo linije za homogenizacijo, od tod naprej pa vse do prevzema na izstopni rampi skladišča poteka manipulacija drogov popolnoma avtomatsko. Zasnovo skladišča je izdelvo podjetje Tehnika-Set, ki je bilo zadolženo tudi za izgradnjo. Elektrokrmilje in sinhronizacijo z obstoječo linijo za homogenizacijo je izvedla družba Ates. Za gradbena dela je poskrbela družba Bigrad. Cilj projekta je bil povečanje skladiščnih kapacitet, kar smo

tudi dosegli. Če smo do sedaj na približno 1 m² skladiščili približno eno tona, sedaj skladiščimo približno dve toni drogov. Prostor, ki se je zaradi novega skladišča sprostil, smo že izkoristili v namen skladiščenja povratnega aluminija. Skladišče je trenutno v poizkusnem obratovanju, odpravljajo se posamezne pomanjkljivosti in optimirajo časi določenih operacij z namenom minimiziranja časa, ki je potreben za premik droga z regala na izhodno rampo.

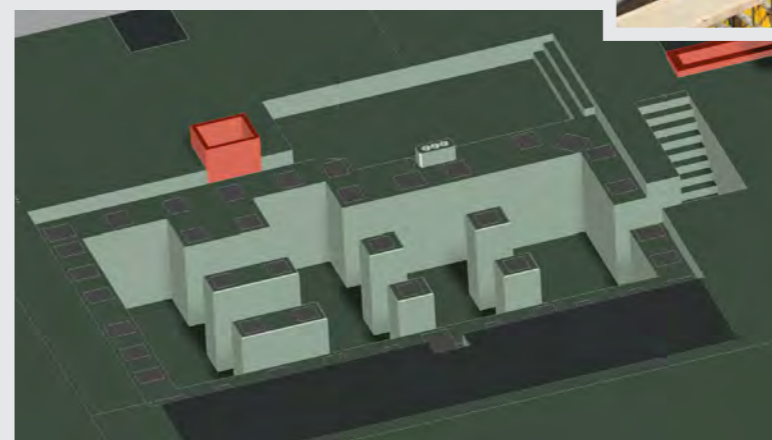
Andrej Kolmanič

Napredovanje projekta Dodatne livarske kapacitete

»Z izgradnjo skladišča je zaključena prva faza projekta Dodatne livarske kapacitete v skupini Impol. Tudi vsa ostala dela na projektu potekajo skladno s terminskim planom, pri čemer se uspešno borimo tudi z manj ugodnimi vremenskimi pogoji. Uspeli smo pokriti podaljšek proizvodne hale livarne, sedaj pa se izvaja montaža fasade in prezračevalnih elementov. Pričeli smo tudi z gradnjo tehnološkega temelja nove peči, elektrokrmilnega prostora in temelja za novo tehtnico,« je pojasnil vodja projekta Andrej Kolmanič.

Gradnja tehnološkega temelja; spodaj 3D slika, desno dejansko trenutno stanje

1 Drogovi pridejo po valjni progji z linije za homogenizacijo drogov	3 Dvigalo pospravi drog na primerno mesto v skladišču	5 V računalnik se vnesejo želeni parametri (sarža, zlitina, število kosov)
2 Manipulator za obračanje drogov prenese drog do skladišča	4 V skladišču drogi čakajo na prevzem	6 Dvigalo zelene drogove samodejno naloži na prevzemno mesto

Drogove izdelajo livarni družbe Impol LLT

Iz regalnega skladišča drogi potujejo v nadaljnjo obdelavo

Prestrukturiranje programa valjarnišтва

Poti do doseganja višje dodane vrednosti

Zaradi nezadovoljivih poslovnih rezultatov Impola FT v letu 2012 se je uprava skupine Impol odločila, da bodo prestrukturirali program valjarnišтва in zastavili novo strategijo razvoja. Zato so oblikovali delovne time, ki se ukvarjajo s petimi področji:

- stroškovna in proizvodna analiza Impola FT;
- razvoj Rondala;
- povečevanje produktivnosti Impola FT;
- izdelava zlitinskih rondelic iz valjanega traku;
- povečevanje proizvodnje tankih trakov in folij.

Stroškovna in proizvodna analiza Impola FT

Z analizo stroškov in proizvodnje želijo iz vseh stroškovnih vidikov oceniti izdelke. Vsak izdelek bodo analizirali po različnih postavkah: glede na vrsto surovine, postopek in stroške proizvodnje ter prodajno maržo. Cilji analize so:

- poiskati notranje rezerve v okviru programa Impola FT;
- analizirati surovinske vire in pregledati izdelke;

- pripraviti tržno analizo programov RRT in FT;
- pripraviti ukrepe za izboljšanje stanja.

Dosedanje ugotovitve

Dosedanje analize je izvajala projektna skupina, ki so jo sestavljali Marjana Lažeta, Gregor Žerjav, Matjaž Malenšek in Tomaž Smolar. **Izsledki analize so:**

- Tudi v programu FT obstajajo izdelki, kot je npr. gospodinjstva folija, ki so mašila za zapolnitev proizvodnje – njihov prispevek je premajhen.
- Stari stroji so manj učinkoviti, saj se porabi več časa za izdelavo izdelka, produktivnost je nižja, prav tako pa so velik porabnik energije. Delo na starih strojih je hkrati bolj težavno in zato povzroča večjo obremenjenost zaposlenih. Pogosto je vprašljiva tudi kakovost izdelkov.
- Impol FT je močno obremenjen z vhodno surovino, saj iz livarn Impola LLT in Impol Sevala skupina Impol prejema le 60 odstotkov surovine, preostanek pa mora naročiti na zunanem trgu. Na tak način se izgublja dodana vrednost izdelkov, saj livarsko in toplovaljarsko

predelovalno maržo zadržijo zunanji dobavitelji.

- Energetska učinkovitost starih linij je zelo nizka, kar je zaradi porasta cen energije vse bolj problematično.

Povečevanje produktivnosti valjanja

Z namenom ugotavljanja, koliko na produktivnost vpliva človeški faktor, so v proizvodnem procesu FT začeli z merjenjem produktivnosti po posamezni izmeni na valjarnah B3, B4 in B5. Aktivnost so izvajali v oktobru, novembru in decembru. Ugotovili so, da so med posameznimi valjarji kar precejšnje razlike, imenovali in nagradili pa so tudi najbolj uspešne valjarje v posameznem mesecu. »Z načrtnim delom v celotni oskrbni in proizvodni verigi izdelave folij želimo doseči zaupanje valjarjev in s tem dvig hitrosti ter produktivnosti. S projektom smo želeli izpostaviti najuspešnejše in najbolj iznajdljive valjarje ter jih za njihov trud tudi nagraditi,« je namen projekta pojasnil Tomaž Smolar.

S posodobitvami do boljših rezultatov

S posodobitvami, ki so se v zadnjih letih uveljavile pri najboljših konkurentih,

Najboljši v valjanju

Projekt izbire najboljših upravljavcev valjanja je del projekta »Produktivnost valjanja folij«, katerega namen je dosegati zastavljene cilje in dosegati strateške cilje v prihodnosti. S projektom so pričeli septembra lani, in sicer tako, da so zbrali upravljavce valjarn in jim predstavili dosežene hitrosti valjanja v zadnjih letih. Tako so uvedli tedensko poročanje o hitrostih valjanja in vsak mesec glede na povprečno hitrost izbrali najbolj uspešne upravljavce valjanja. Projekt so pričali z merjenjem hitrosti valjanja gospodinjstskih folij, ki so lani predstavljale tretjino naročil za dvojčene folije. Ugotovili so, da se tovrstne spodbude obrestujejo, saj se je produktivnost po zagonu projekta dvignila. Letos bodo merili tudi hitrosti valjanja konverterskih folij, katerih delež nameravajo zaradi večje donosnosti v letošnjem letu povečevati.

Za najboljše upravljavce valjarn v oktobru, novembru in decembru 2012 so bili izbrani:

	oktober 2012	november 2012	december 2012
Valjarna Bistral 3 (B3)	/	Aleš Smolnik	Aleš Smolnik
Valjarna Bistral 4 (B4)	Boris Lešnik	Miran Dovnik	Miran Dovnik
Valjarna Bistral 5 (B5)	Zlatko Šela Boris Kolonjak	Zlatko Šela	Boris Kolonjak

Aleš Smolnik

Za dobro delo je pomembno predvsem razumevanje med sodelavci, saj je končni rezultat odvisen od sodelovanja celotne ekipe in ne od enega posameznika. Valjar mora skrbeti za kakovost in se potruditi, da dosega čim večje hitrosti. Oboje je možno dosegati, če imaš dovolj izkušenj.

Miran Dovnik

Pri svojem delu se trudim, vendar nisem edini. Menim, da se vsi, ki delamo na valjarnah, trudimo. Prav tako ni dosežena hitrost edini dejavnik, s pomočjo katerega lahko ugotovljamo uspešnost posameznega valjarja. Če imaš namreč manjše število kolobarjev, lahko dosegaš bistveno večje hitrosti, saj ni tolikšne nevarnosti pregrevanja.

Boris Kolonjak

Dober valjar zna upoštevati številne dejavnike: hitrost, kakovost, primerno temperaturo in drugo. Redno je treba spremljati parametre in se odločati tudi na podlagi izkušenj, ki si jih pridobiš z večletnim delom. Zelo pomembno je, da si delu predan in da ti ni vseeno, kakšen bo rezultat tvojega dela. Vesel sem, da se je vodstvo odločilo za ta projekt in da nas je vključilo.

Boris Lešnik

Predvsem je treba poskrbeti za varnost pri delu in seveda za kakovost valjanih izdelkov. Pomembno je, da kot upravljavec valjarne dobro analiziraš delovni nalog in v računalnik natančno vneseš ustrezne parametre valjanja. Ko valjarna prične z valjanjem, moraš redno spremljati in nadzorovati potek valjanja. V primeru, da pride do kakšnih odstopanj, moraš takoj posredovati in neskladnosti čim prej odpraviti.

Mednarodna konferenca

Trend: lažji in okolju prijaznejši motorji

»Trend na področju izgradnje avtomobilskih motorjev je specializacija, uporaba boljših in lažjih materialov, doseganje manjših izpustov CO₂ ter optimizacija motorjev,« je novosti s konference o uporabi ulitkov pri izdelavi avtomobilskih motorjev povzel Martin Debelak, direktor Združenja kovinskih materialov in nekovin pri GZS. Konferenca je 5. in 6. februarja potekala v nemškem Magdeburgu, novosti v avtomobilski industriji pa so med drugim predstavljali inženirji in raziskovalci Audija, BMW-ja, Mercedesa in Volkswagna. Uporaba lažjih materialov v avtomobilski industriji je zagotovo voda na mlin proizvajalcev izdelkov in polizdelkov iz aluminija, je prepričan Debelak. Na področju uporabe ulitkov v avtomobilski industriji je bil v zadnjem času storjen velik napredek, pravi. »Novi dizelski motor Golfa VII, ki je bil predstavljen na konferenci, predstavlja pomembne novosti v industriji,« razlaga. Napredek se kaže tudi v uporabi računalniških simulacij in izboljšanih tehnikah livarstva. »Poudarek je na raziskavah. Raziskovalna sfera je na tem področju močno prisotna, prav tako je v nemško avtomobilsko industrijo močno vpeta država,« pristavi sogovornik.

Livarstvo

Nemci pričakujejo ničelno rast, Italijani zaskrbljeni

»Nemci na področju livarstva pričakujejo približno enako poslovanje kot v letu 2012 oziroma ničelno rast,« razlagajo v Združenju kovinskih materialov in nekovin pri GZS. V okviru udeležbe na konferenci o uporabi odlitkov pri izdelavi avtomobilskih motorjev v Nemčiji so se o napovedih za livarstvo pogovarjali tudi z Maxem Schumacherjem, generalnim sekretarjem evropskega združenja livarn, ter s kolegi iz drugih držav. Italijani so zaskrbljeni. Pričakujejo od deset- do petnajstodstotni padec livarske proizvodnje. Boljši so obeti za Avstrijo, kjer pravijo, da »imajo za leto še sape«. Natančnejše napovedi bodo znane marca.

Italijani pričakujejo
10–15 % padec
livarske proizvodnje zaradi
gospodarskih razmer.

Impolov najpomembnejši trg znižal napovedi gospodarske rasti

Nemčija je najpomembnejši izvozni trg skupine Impol, zato znižanje napovedi nemške gospodarske rasti ni najboljša popotnica za leto 2013. Oktobra lani se je napoved rasti BDP za Nemčijo znižala z 1,6-odstotne rasti na 1-odstotno rast v 2013. »Še vedno govorimo o približno enoodstotni rasti, zato o krizi v Nemčiji ni govora,« je napovedi takrat javno komentiral gospodarski minister Nemčije Philipp Rösler. Zaradi hude dolžniške krize v Evropi ter

ohlajanja gospodarske rasti v Aziji in Latinski Ameriki Nemčija navigira skozi težke čase, je pristavil. Konec lanskega leta je projekcijo rasti nemškega BDP objavil tudi OECD (organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj), ki Nemcem za 2013 napoveduje le okoli 0,5-odstotno rast BDP. Ta bi bila celo nekoliko nižja od lanske (0,8 %). OECD, ki velja za kredibilno organizacijo, za leto 2014 napoveduje boljše čase in približno 2-odstotno rast nemškega BDP-ja.

Na nemški trg
Impol izvozi 35 odstotkov
vseh proizvedenih izdelkov

»Za nekatera podjetja bo poslovanje zelo zahtevno«

»Na poslovanje naših članov pomembno vplivajo naraščajoče cene energentov. Letos bo na poslovanje dodatno vplivala napovedana dražitev prispevka za električno energijo iz OVE. Za nekatere naše člane to pomeni tudi po štiri milijone dodatnih stroškov na leto,« opozarja Martin Debelak, direktor Združenja kovinskih materialov in nekovin pri GZS, katerega član je tudi Impol.

Panoga je dobro tehnološko razvita

»Če k temu dodamo še zahteve sindikatov po zvišanju plač, bo za nekatera podjetja v panogi letošnje poslovanje verjetno zelo zahtevno,« dodaja. Začetek letošnjega leta je bil sicer po njegovih besedah zmerno optimističen. »Naša panoga je zelo izvozno usmerjena ter tehnološko dobro razvita, zato smo do sedaj še lahko zdržali. Kaj bo v prihodnje, je zelo težko napovedati. To je, kot bi želeli prihodnost napovedati z gledanjem v kristalno kroglo,« pravi Debelak.

V 2011 porasli predvsem stroški blaga in storitev

Natančni podatki o lanskem poslovanju podjetij bodo pred-

vidoma objavljeni maja ali junija. Podatki za 2011 pa kažejo, da so predlani za okoli 21–22 odstotkov porasli prihodki podjetij v panogi, a so ravno za toliko porasli tudi odhodki. Največji (za 27 odstotkov) je bil porast stroškov blaga, materiala in storitev, kar kaže, da je tukaj še nekaj rezerv, razlaga Debelak.

»Na poslovanje naših članov pomembno vplivajo naraščajoče cene energentov,«

pravi Martin Debelak, direktor Združenja kovinskih materialov in nekovin pri GZS.

Nova metoda pridobivanja aluminija

Januarja so v kanadskem podjetju Orbite Aluminae s svojo novo tehnologijo proizvedli prvo tona aluminija visoke čistosti 4N (vsebnost aluminija je 99,99 odstotka). Zlati standard pri pridobivanju aluminija – tako imenovani Bayerjev postopek, ki je v uporabi že 140 let – je ob novi metodi odvečen, trdi predsednik uprave Orbite Aluminae. Najboljša novica za proizvajalce aluminija je, da lahko aluminij pridobivajo tudi iz »rdeče glinice«, kaolina in rdečega blata, ki nastajajo pri proizvodnji glinice. Ob proizvodnji ene tone aluminija namreč nastaneta dve toni tako imenovanega rdečega blata. Ta je sestavljen iz aluminijevega, železovega, silicijevega in titanovega dioksida, ki so trdno vezani med seboj v kompleksne spojine. Poleg možnosti ločevanja teh elementov iz rdečega blata lahko iz njega ločijo tudi redke zemlje in ostale kovine, ki jih prav tako vsebuje boksit, kar še dodatno poceni proizvodnjo. Z novo rešitvijo je možno te elemente ob uporabi zelo močne kisline (klorovodikove) in hitri spremembi pH zmesi ločiti. Kisline lahko nato nevtralizirajo z NaOH. Razvijajo pa tudi postopke ekstrakcije klorovodikove kisline in večanja njene koncentracije. Nova rešitev – tako kot Bayerjev postopek – zahteva uporabo elektrike, a je po zagotovilih

Orbite Aluminae bolj okolju prijazna in ekonomična. Predsednik Orbite Aluminae na vprašanje, katera od tehnik je boljša, odgovarja: »To je tako, kot bi v teku na 50 metrov primerjali 140-letno žensko in 15-letnega dečka.« Nova tehnologija omogoča uporabo v lokalnem okolju prisotnih virov, kot so glina, boksit in kaolin ter s tem velike prihranke pri transportu boksita. V Orbite Aluminae so nov postopek že patentirali ter postavili tovarno za pridobivanje aluminija visoke čistosti.

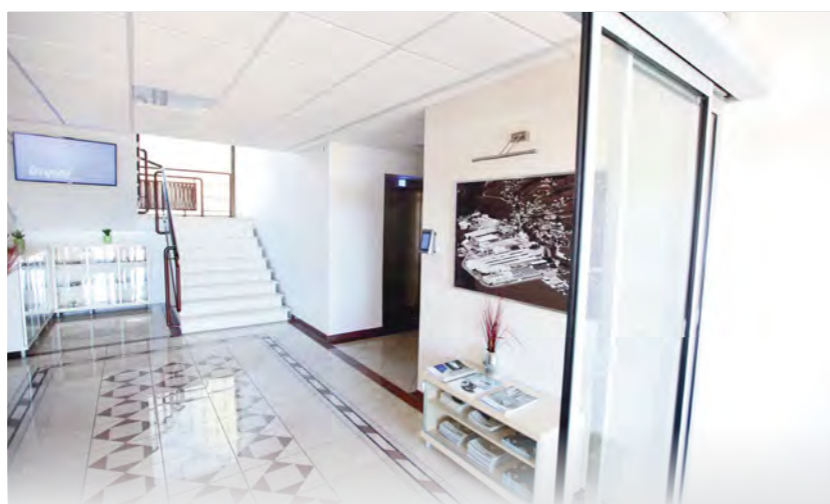
Vir: www.orbitealuminae.com

Žganje aluminijevega hidroksida (kalcinacija) v rotacijski peči

Ali ste vedeli? Študija, ki jo je objavil Ducker Worldwide v sodelovanju z Evropskim združenjem za aluminij (EAA), kaže, da se je količina porabljenega aluminija za avtomobil, proizveden v Evropi med leti 1990 in 2012, skoraj potrojila, povečala se je namreč s 50 na 140 kilogramov. Napovedujejo, da se bo ta količina do leta 2020 povečala na 160 oziroma celo 180 kilogramov, če bo razvoj proizvodnje majhnih in srednje velikih avtomobilov sledil razvoju avtomobilov višjega razreda. Še več, nižja teža avtomobila prispeva k manjši porabi goriva in tako v povprečju prihrani 65 litrov goriva na leto. Če seštejemo vse avtomobile, proizvedene v letu 2012 (17 milijonov), se bo skozi ves življenjski cikel teh avtomobilov v celoti prihranilo okoli 43 milijonov ton emisij CO₂.

Vir: www.eaa.com

Prenova vhoda

Na LCD-zaslону bodo aktualne informacije za zaposlene in poslovne partnerje

Príhod v upravno stavbo je po novem bistveno bolj prijeten, k temu pa pripomore moderno urejen vhod. Prenova vhoda je bila že nujna, saj je bil obstoječi že precej zastarel. Zavedati se moramo, da Impol obišče veliko kupcev, obstoječih in potencialnih, prav tako se na naših vratih pogosto oglasijo tudi drugi poslovni partnerji. Prvi vtis je pomemben in kot pravijo, ga ne moreš popraviti. In s prenovljenim vhodom si bodo obiskovalci zagotovo ustvarili prijetnejši prvi vtis.

Spremembe

Namesto starih vrat, ki so se ročno zapirala in večno ostajala odprta, zaradi česar je prišlo do velikih izgub toplote, se nova vrata avtomatsko odprejo in zaprejo. Prehodni del vhoda polepšata dve moderni fotografiji, ki sta grafično skladni z novimi katalogi Impola. V drugem delu pa si lahko ogledate Impolove izdelke, prav tako lahko prelistate kataloge ter preberete aktualne in tudi malo starejše Metalurge. V preddverju je postavljen tudi LCD-zaslon, na katerem se bodo kmalu prikazovale aktualne informacije.

Rast prispevkov za elektriko otežuje poslovanje

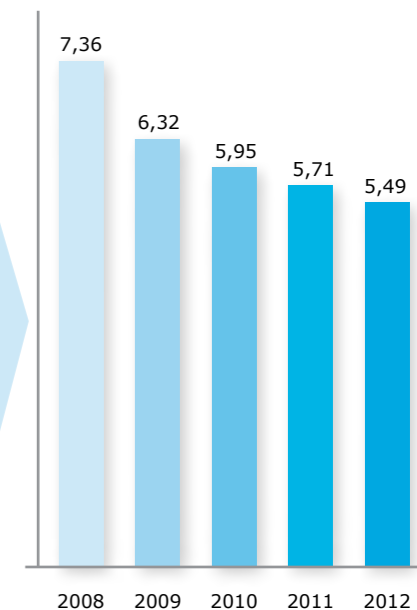
Vlada je v začetku leta podprla dvig prispevka za elektriko iz obnovljivih virov, kar bo po opozorilih GZS bistveno podražilo ceno električne energije. Tako bo denimo skupina Talum, ki je največji porabnik električne energije v državi, na leto plačala dodatnih 6,5 milijona evrov prispevka. To je skoraj 100-odstotno povečanje prispevka, opozarja predsednik uprave Taluma Marko Drobnič. »Ob že tako visokih cenah energije v primerjavi s konkurenti v Evropi, ki jih nima le Talum, ampak celotna energijsko zahtevna panoga v Sloveniji, pomeni ta povečani prispevek nepremišljeno potezo, ki gospodarstvu ne pomaga, ampak mu nalaga dodatne, po našem mnenju nepotrebne obremenitve,« je povedal Drobnič. V GZS prav tako ostro nasprotujejo napovedanemu dvigu trošarin na energente za dodatnih 50 odstotkov. Opozarjajo, da imajo takšni ukrepi negativen učinek na konkurenčnost podjetij ter hromijo gospodarske panoge. Povečanje prispevka bo Impol stalo dodatnih 800 tisoč evrov na leto.

Vse manj bolni

Bolniška odsotnost se v zadnjih petih letih zmanjšuje

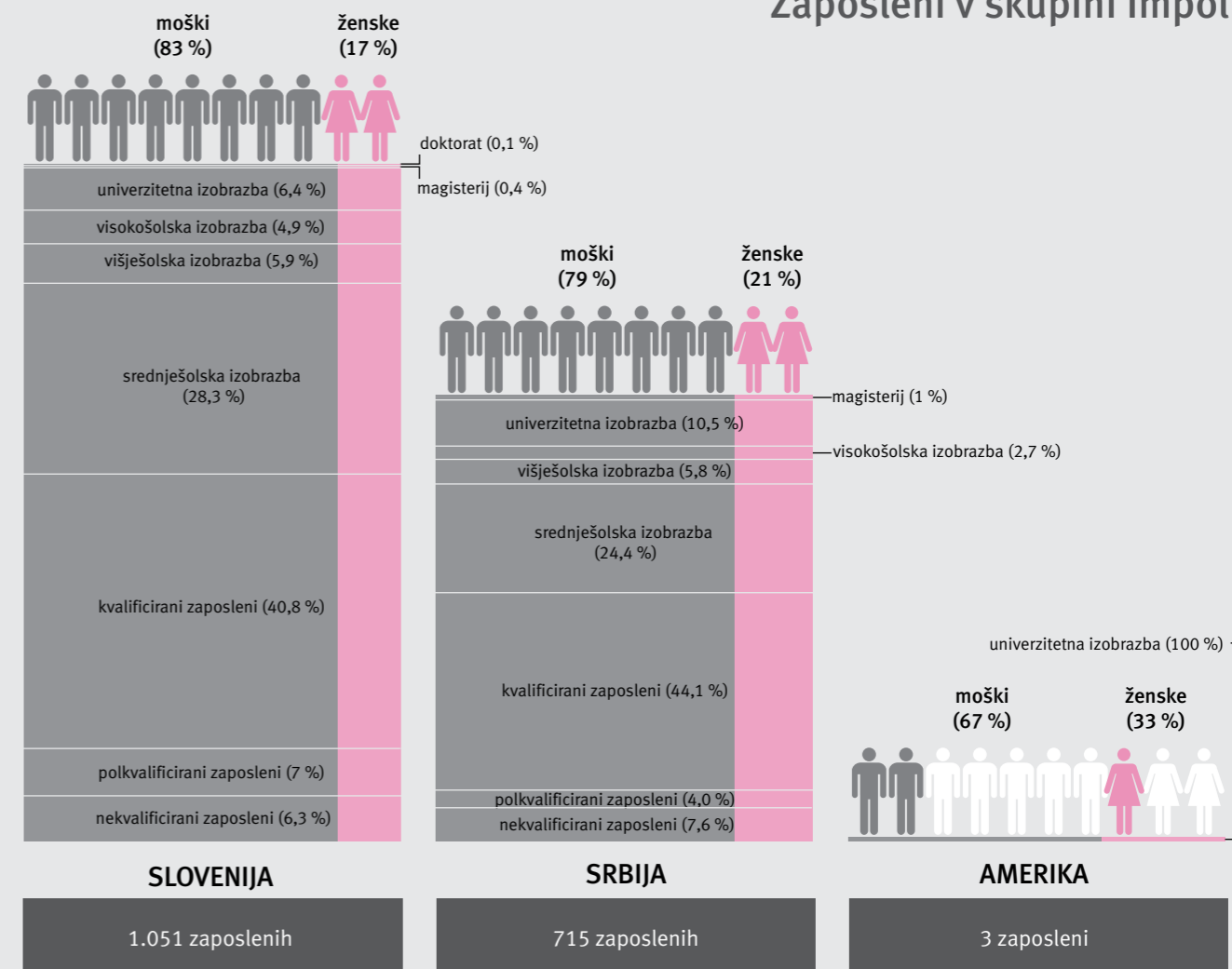
V letu 2008 je odstotek bolniške odsotnosti (odstotek izgubljenih koledarskih dni na enega zaposlenega) znašal 7,36, kar je bilo zaskrbljujoče visoko. V ta namen so se v skupini Impol odločili za projekt zmanjševanja bolniške odsotnosti. Med glavne aktivnosti projekta so sodili razgovori z zaposlenimi po bolniški odsotnosti z namenom ugotovitve vzroka odsotnosti, spodbujanje zaposlenih k zdravemu in varnemu načinu življenja ter usmerjeni zdravniški pregledi v primeru večkratne odsotnosti z dela v obdobju

šestih mesecev z namenom ocene delovnih zmognosti zaposlenega. Z doslednim izvajanjem ukrepov se je bolniška odsotnost v zadnjih štirih letih znižala kar za 1,87 odstotne točke in je v letu 2012 znašala 5,49 odstotka. Cilj za prihodnje je, da se bolniške odsotnosti zaposlenih zmanjšajo pod pet odstotkov. K zmanjševanju bo pripomogel tudi projekt Promocija zdravja na delovnem mestu, v okviru katerega se izvajajo številne aktivnosti za izboljšanje kakovosti življenja zaposlenih.

Graf: Odstotek bolniške odsotnosti v skupini Impol med leti 2008 in 2012

Zaposleni v skupini Impol

Povečanje prispevka bo Impol stalo dodatnih 800 tisoč evrov na leto

Nagrajeni za poznejšo upokožitev

Do leta 2020 bo uveljavljen pogoj za upokožitev 40 let delovne dobe in 60 let starosti ali 15 let zavarovalne dobe in 65 let starosti

Prvega januarja je v veljavo stopil nov pokojninski zakon (ZPIZ-2), ki prinaša novosti na področju pogojev upokoževanja, načina določanja pokojnin in informiranja o pogojih za upokožitev. Reforma prav tako spodbuja poznejše upokoževanje s finančnimi bonusi za tiste, ki so pripravljene delati dlje.

Spremembe ne veljajo za vse
Nekateri se bodo še vedno lahko upokožili po določbah starega zakona (ZPIZ-1), kar velja za vse, ki so 31. decembra 2012 že izpolnjevali pogoje za upokožitev po takrat veljavni zakonodaji, delovne invalide in starejše, ki so bili konec leta prijavljeni na Zavodu RS za zaposlovanje. Prav tako se bodo stare določbe upoštevale za starejše zaposlene, ki so 31. decembra 2012 izgubili zaposlitev zaradi poslovnih razlogov ali razloga nesposobnosti in jim je zagotovljeno denarno nadomestilo do izpolnitve minimalnih pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine. Vsi tisti, ki so še v

času veljavnosti ZPIZ-1 izpolnjevali pogoje za upokožitev (vključno z dodano dobo in možnostmi znižanja zakonsko določene upokožitvene starosti, ki so določene v ZPIZ-1), se bodo lahko upokožili po določbah ZPIZ-1 ne le v letu 2013, temveč kadarkoli se bodo odločili zapustiti trg dela in se upokožiti, razen če bi se odločili izkoristiti katerega izmed bonusov iz ZPIZ-2.

Upokoževali se bomo kasneje
Zakon predvideva postopno zaostrovanje pogojev za upokožitev, do leta 2020 pa se bodo splošni minimalni pogoji za ženske in moške izenačili na 40 let delovne dobe in 60 let starosti ali 65 let starosti in 15 let zavarovalne dobe. Starostno mejo za upokožitev bo možno znižati na račun otrok, služenja vojaščine ali dela pred polnoletnostjo. Pri tem je treba opozoriti, da bo predčasen odhod v pokoj vplival tudi na višino pokojnine, saj se bo pokojnina za vsak mesec razlike do izpolnitve pogojev za starostno upokožitev znižala za 0,3 odstotka.

Zdajšnja reforma ne ponuja odgovorov na vsa vprašanja, te naj bi prinesli podzakonski akti

Splošni minimalni pogoj za upokožitev moških in žensk bo po novem enak: 40 let delovne dobe in 60 let starosti

Pokojnine bodo nekoliko višje
Če bi še nadalje veljal ZPIZ-1, bi tudi v naslednjih letih pričakovali strm padec pokojnin, medtem ko se z novim ZPIZ-2 padanje pokojnin pri moških in ženskah ustavlja. To je predvsem posledica določite drugačnih odmernih odstotkov in zaustavitve padanja valorizacijskega količnika. Obdobje za izračun pokojnine se bo z zaporednih 18 najboljših let zavarovanja vsako leto povečevalo za eno leto, dokler leta 2018 ne bo doseglo zaporednih 24 najboljših let. Najnižja pokojninska osnova znaša 76,5 odstotka povprečne mesečne plače za preteklo leto, najvišja pa štirikratnik tega zneska.

Spodbujanje dela tudi po izpolnitvi pogojev
ZPIZ-2 uvaja nov bonus. Tistim, ki bodo izpolnili pogoje za upokožitev (60 let starosti in 40 let pokojninske dobe brez dokupa oziroma pogoje iz prehodnega obdobja) in bodo ostali v zavarovanju, se bo odstotek za odmero pokojnine povišal za odstotek za vsake tri mesece dela. Maksimalni bonus za največ tri leta dela dlje bo tako znašal 12 odstotkov.

Osebi, ki bo izpolnila pogoje za pridobitev pravice do predčasne pokojnine ali starostne pokojnine in bo ostala v zavarovanju v nespremenjenem obsegu, se bo, če se bo za to odločila, mesečno izplačevalo 20 odstotkov predčasne ali starostne pokojnine, do katere bi bila upravičena na dan njene uveljavitve, vse do prenehanja zavarovanja ali do uveljavitve delne pokojnine, vendar največ do 65. leta starosti.

Ob delni upokožitvi (upokožitev za od ene do štirih ur, delo za od štiri do sedem ur), bo posameznik ob sorazmerni plači (glede na opravljeno število ur) prejel tudi delno pokojnino, ki bo povečana za pet odstotkov.

Večja transparentnost informacij
Zavod vodi za vsako osebo, ki je vključena v obvezno zavarovanje, informativno evidenco obveznega zavarovanja, ki vsebuje podatke o osnovah, od katerih so bili plačani prispevki, obračunanih prispevkih po posameznih letih, plačilu prispevkov po posameznih letih ter obdobju zavarovanja. Zavod bo po novem omogočal elektronski vpogled v te podatke, prav tako bo delavcem v delovnem razmerju enkrat letno posredoval obvestilo o obračunanih prispevkih za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za preteklo leto ter plačilu prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje za preteklo leto. Sistem bo predvidoma vzpostavljen januarja 2014. Prav tako bo Zavod vsakemu, ki v koledarskem letu dopolni 58 let starosti, posredoval informacijo o pričakovani višini njegove predčasne oziroma starostne pokojnine. Obveščanje se bo začelo januarja 2015.

Spodbude za zaposlovanje starejših, iskalcev prve zaposlitve in mater

Delodajalci bodo lahko od 1. julija 2013 koristili nekatere spodbude za zaposlovanje starejših, mladih in mater. Uveljavljali bodo lahko delno oprostitev plačila prispevkov delodajalca za zaposlene, ki so dopolnili 60 let starosti, v višini 30 odstotkov, in za zaposlene, ki izpolnjujejo starostni pogoj za pridobitev pravice do predčasne pokojnine, v višini 50 odstotkov. Prav tako bodo lahko za osebe, ki niso dopolnile 26 let starosti, in matere, ki skrbijo za otroka do tretjega leta starosti, ko se prvič zaposlijo za nedoločen čas in ostanejo pri istem delodajalcu v zaposlitvi neprekinjeno najmanj dve leti, uveljavili vračilo prispevkov delodajalca za prvo leto zaposlenosti v višini 50 odstotkov, za drugo leto pa v višini 30 odstotkov prispevkov delodajalca.

Nova zakonodaja spodbuja delo tudi po izpolnitvi pogojev za upokožitev

varnost in zdravje

Želimo zmanjšati število nezgod

V letu 2012 se je pripetilo 46 nezgod pri delu

▶▶▶ Nezgod je preveč
V skupini Impol se vsako leto znova trudimo zmanjševati število nezgod pri delu. Ukrepov za varnejše in bolj zdravo delo je več, med njimi so tudi nenehno usposabljanje zaposlenih, opozarjanje na varno delo, označevanje delovnih prostorov z znaki in s predpisi ter promocija varnega in zdravega dela. Kljub trudu strokovne službe se nezgode v letu 2012 niso zmanjšale v želenem obsegu. Vsako leto si namreč skupina Impol zada cilj, da se delovne nezgode zmanjšajo za deset odstotkov. V letu 2012 se je pripetilo 46 nezgod pri delu, v letu 2011 pa 47, kar pomeni, da se je delež nezgod zmanjšal samo za dva odstotka.

V ta namen so na nivoju skupine sprejeli naslednje ukrepe:

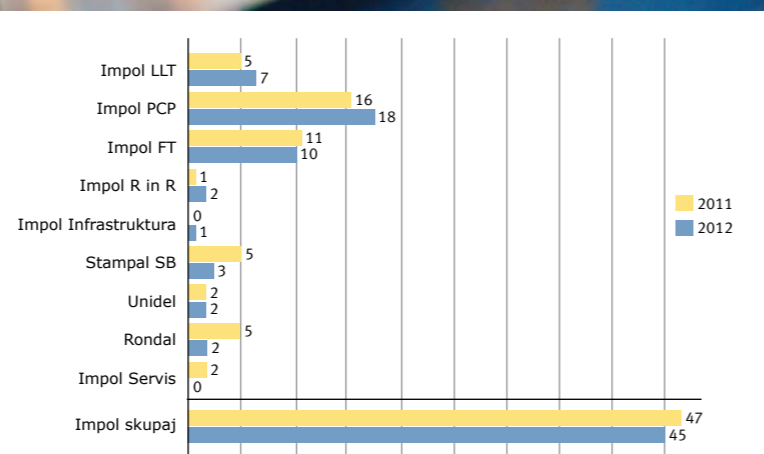
- okrepiti promocijo zdravja,
- redno preverjati usposobljenost zaposlenih na delovnem mestu,
- povečati nivojski nadzor nad izvajanjem ukrepov varstva pri delu.

Spodbujanje prijavljanja incidentov

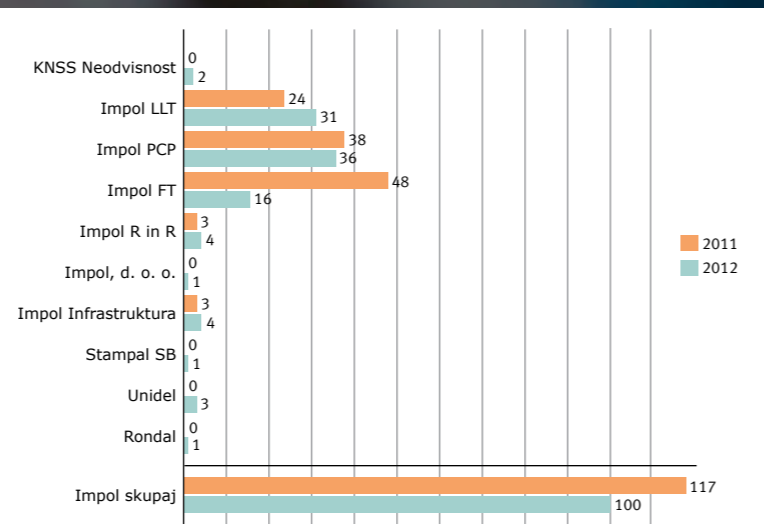
V preteklem letu so zaposleni prijavili 101 incident, kar je manj kot v letu poprej, ko so prijavili 117 incidentov. Želena razmerje med nezgodami in incidenti je 1:3, dosegli pa smo razmerje 1:2,5. Po besedah Željke Kutije, vodje sistema varnosti in zdravja pri delu v skupini Impol, je »prijavljanje incidentov nujno, saj s tem zaposleni pripomorejo k odpravljanju nevarnosti in posredno zmanjšujejo število delovnih nezgod«. Za dodatno spodbujanje aktivnosti prijavljanja incidentov se bodo okrepile aktivnosti promocije varnosti in zdravja pri delu, prav tako se bodo uvajale prijave incidentov tudi v preostalih družbah. Do letos so incidente načeloma prijavljali samo zaposleni v družbah Impol PCP, Impol FT, Impol LLT, Impol R in R in Impol Infrastruktura.

Sprememba definicije poškodbe pri delu

Skladno z novim zakonom ZPIZ-2 se za poškodbo pri delu šteje poškodba, ki jo zavarovanec utрпи na redni poti od stanovanja do delovnega mesta ali nazaj, če prevoza organizira delodajalec, in poškodba, ki jo utрпи zavarovanec na službeni poti. Prejšnji zakon (ZPIZ-1) je kot poškodbo pri delu opredeljeval tudi poškodbo, ki se je pripetila na redni poti od stanovanja do delovnega mesta, četudi prevoza na delo in z dela ni organiziral delodajalec. Od 1. januarja 2013 se za poškodbo pri delu torej ne šteje poškodba, ki jo je utrpela oseba na poti na delo in z dela, če prevoza ne organizira delodajalec.

Graf: Število delovnih nezgod po družbah v skupini Impol v letih 2011 in 2012

Graf: Število incidentov po družbah v skupini Impol v letih 2011 in 2012

Fotogalerija decembrskih dogodkov

Voščilo

Za trenutek naj odloži delo in skrbi naš dragi sodelavec Jože Leskovar-Loli, ki se bo 18. februarja srečal z abrahamom.

Mirno naj plava ti čolniček življenja, a glej, da ne zadene v skalo trpljenja. Vse najboljše!

Sodelavci iz brusilnice

Dragi upokojenec Henči!

Zadnji dan januarja si po 42 letih dela zapustil naš Impol. Prijetno je bilo v tvoji družbi, zato te bomo zelo pogrešali. Želimo ti, da uživaš v "penziji" in da vseeno ne pozabiš na svoje sodelavce, ki še vedno "švicajo" v službi.

Sodelavci iz Impola PCP

Sveti delavcev

Pomemben člen med zaposlenimi in vodstvom družbe

Kakšne so njihove naloge in kdo jih sestavlja v mandatu od leta 2012 do 2016?

Svet delavcev je temeljna oblika participacije, preko katere lahko zaposleni v organizacijah uresničujete svojo pravico do sodelovanja pri upravljanju. Sodelovanje zaposlenih pri upravljanju družbe se uresničuje tako, da ste zaposleni neposredno obveščeni o dogajanju v podjetju in da lahko neposredno dajete predloge in mnenja ali pa ste obveščeni preko sveta delavcev in preko njega dajete predloge in mnenja, zahtevate skupno posvetovanje z delodajalcem, soodločate o posameznih zadevah ...

Kje, koliko ...

Skladno z ZSDU imate zaposleni pravico izvoliti svet delavcev. Svet delavcev se lahko oblikuje v družbi, v kateri je zaposlenih najmanj 20 zaposlenih z aktivno volilno pravico (to imajo delavci, ki so v družbi zaposleni nepretrgoma najmanj šest mesecev). Koliko članov bo štel svet delavcev, pa je odvisno od števila vseh zaposlenih v družbi, in sicer:

- v družbi z do 50 zaposlenimi šteje svet delavcev tri člane,
- v družbi z več kot 50 do 100 zaposlenih šteje svet delavcev pet članov,
- v družbi z več kot 100 do 200 zaposlenih šteje svet delavcev sedem članov,
- v družbi z več kot 200 do 400 zaposlenih šteje svet delavcev devet članov,
- v družbi z več kot 400 do 600 delavcev šteje svet delavcev enajst članov in
- v družbi z več kot 600 do 1.000 zaposlenih šteje svet delavcev 13 članov.

V družbi z več kot 1.000 delavci se število članov sveta delavcev poveča za dva člana na vsakih dodatnih 1.000 delavcev.

Naloge in pristojnosti

Za razliko od sindikata, ki se v imenu zaposlenih ukvarja z urejanjem tržnih delovnih razmerij z delodajalcem, se svet delavcev ukvarja izključno s poslovnimi odločitvami v podjetju. Njegove pristojnosti so:

- skrb za izvajanje zakonov in drugih predpisov, sprejete kolektivne pogodbe in doseženih dogovorov med svetom delavcev in delodajalcem,
- predlaganje ukrepov, ki so v korist zaposlenih,
- sprejemanje predlogov in pobud zaposlenih in jih v primerih, da so upravičeni, upoštevati pri dogovarjanju z delodajalcem,
- pomoč invalidom, starejšim in drugim zaposlenim, ki jim je zagotovljeno posebno varstvo, pri vključevanju v delo.

Sveti delavcev povezujejo zaposlene in vodstva družb

Po novem ima svet delavcev tudi Rondal

Na novo so svet delavcev ustanovili v družbi Rondal. Predsednik sveta delavcev je postal Jani Lenošek, njegov namestnik je Matjaž Domadenik, člani pa so še Boštjan Pehar, Stanislav Pehar in Natalija Arko.

Jani Lenošek

Odločitev za ustanovitev sveta delavcev v družbi Rondal je bila podana s strani sindikata Skei na prvi redni seji februarja 2012. S to odločitvijo se je strinjala večina delavcev, naklonjeno ji je bilo tudi vodstvo družbe. Osebo sem se za kandidato odločil, ker menim, da sem odgovoren in mi delavci zaupajo. Pričakovanja vseh, ki smo v svetu delavcev, so zelo podobna – zaposlene bolj obveščati o stanju v družbi in biti do njih bolj pravični. Zaupanje sodelavcev bomo upravičili s trdim delom ter uspešnim reševanjem njihovih predlogov o načinu dela in poslovanja družbe.

Dosedanjim sestavam svetov delavcev potekli mandati

Konec leta 2012 so se mandati iztekli članom svetov delavcev v družbah Impol LLT, Impol PCP, Impol FT, Stampal SB ter Impol R in R. Te družbe so zato izvedle volitve, na katerih se je za člane sveta delavcev potegovalo tudi nekaj zaposlenih, ki te funkcije doslej še niso opravljali. Nekateri so s svojo kandidato uspeli in bodo tako naslednja štiri leta člani sveta delavcev. Zakaj so se odločili kandidirati, kakšna so njihova pričakovanja in kako bodo upravičili zaupanje sodelavcev, ki so jih izvolili, smo povprašali nekatere izmed njih.

Uroš Predan, član sveta delavcev v družbi Impol PCP

Za kandidato sem se odločil, ker Alumbil ni imel svojega člana v svetu delavcev, menim pa, da je prisotnost predstavnika našega procesa pri soodločanju potrebna. Moja pričakovanja so pravzaprav pričakovanja vseh zaposlenih v Alumobilu, saj sem njihov predstavnik. Želimo si predvsem dviga osnovne plače in zmanjšanja razlik med plačami v skupini. Zaupanje pa bom upravičil z dobrim delom.

Boštjan Špes, član sveta delavcev v družbi Impol PCP

Kandidirati sem se odločil, ker do sedaj takšne funkcije še nisem opravljal, verjamem pa, da lahko doprinesem k zadovoljstvu in uresničitvi ciljev ter želja sodelavcev v vzdrževanju naše družbe, kjer sem sicer zaposlen in kjer sem tudi bil izvoljen. Posebnih pričakovanj nimam, želim delati po svojih najboljših močeh. Na tem mestu pa se želim tudi zahvaliti vsem sodelavcem, ki so me izvolili.

Vladimir Lončarič, član sveta delavcev v družbi Impol FT

Za kandidato sem se odločil na pobudo sodelavcev, ki v meni vidijo dobrega pogajalca. Tudi sam menim, da se dobro znajdem v različnih situacijah, predvsem pa se ne ustrašim ovir. Kot član sveta delavcev se bom trudil za svoje sodelavce, boljše pogoje dela vseh nas in čim hitrejšo reševanje problemov, s katerimi se srečujemo pri delu.

Spremenjena tudi sestava centralnega sveta delavcev

Vzporedno z volitvami v svete delavcev po posameznih družbah se je nekoliko spremenila tudi sestava centralnega sveta delavcev. Sestavljajo ga namreč predstavniki svetov delavcev po posameznih družbah, zato je tudi njihov mandat v centralnem svetu delavcev vezan na mandat v svetu delavcev v družbi, kjer so zaposleni in kjer so tudi bili izvoljeni. Skoraj vsi sedanji člani centralnega sveta delavcev imajo mandat od leta 2012 do leta 2016. V centralnem svetu delavcev bodo v tem obdobju sedeli Branko Arnuš, Bojan Radanovič, Zvonko Krošel, Damijan Novak, Sergej Jagodič, Dejan Košir, Uroš Predan, Edita Jelen, Majda Brdnik, Metka Pliberšek in Jani Lenošek, predsednik pa ostaja Bojan Gril.

Vse več nas je

Društvo ne počiva

Članstvo Društva za promocijo zdravja (DPZ) Impol se večja. V naše vrste vabimo vse, ki se nam želite pridružiti. Objavljamo načrt aktualnih aktivnosti, na oglasni deski društva v jedilnici IC Impol pa boste našli podrobnejše informacije o projektih. Če želite naša obvestila prejemati prek elektronske pošte, nam pišite na sportno.drustvo@impol.si.

VEČJE AKTIVNOSTI DRUŠTVA V ZAČETKU 2013

Turnir v malem nogometu
Kdaj: 16. in 23. februar 2013

Pričetek zbiranja prijav za vzpon na Triglav
Kdaj: februar 2013

Očistimo Impol in njegovo okolico
Kdaj: marec 2013

Test hitre hoje
Kdaj: marec 2013

Vse, ki bi želeli postati del našega društva, vabimo, da se nam pridružite. To lahko storite pri Sonji Justinek v Izobraževalnem centru Kadring v IC Impol.

Udeleženci skupaj izgubili 30,4 kilograma

Šola hujšanja

Novo leto je prineslo tudi nove cilje in nekateri med nami so se odločili, da bodo v tem letu postali lažji za nekaj kilogramov. Ker pa to ni prav enostavno, so si poiskali pomoč v obliki šole hujšanja, ki jo organizira Društvo za promocijo zdravja Impol. Člani šole hujšanja so se razdelili v štiri skupine: vikingi (na začetku šole hujšanja so skupaj tehtali 569,1 kg), Impolski petelini (tehtali so 454,8 kg), optimisti (tehtali so 579,1 kg) in grinte (tehtali so 408,8 kg). Med sabo so organizirali tudi tekmovanje. Zmagala bo namreč tista skupina, ki bo izgubila največ kilogramov. Proces hujšanja se aktivno spremlja, saj se vsi člani šole tedensko tehtajo. Udeleženci so se seznanili z zdravo prehrano in zdravim načinom življenja, prav tako so zanje v okviru šole organizirane številne rekreativne aktivnosti. Za njimi sta že dva pohoda: izlet v Bistriški vintgar in pohod na Boč. Borba proti kalorijam je že v polnem zamahu in čeprav je pred njimi še veliko dela, so prepričani, da jim bo s skupnimi močmi lažje uspelo obvladovati kalorije oziroma tista nesramna bitja, ki se ponoči prikrajujejo v omaro in skrčijo garderobo za nekaj števil.

Po belih strminah

-5 °C, nebo brez oblaka, smučišče Trije kralji, sobota, 19. januar 2013

Leto je okoli in člani sindikatov Skei Impol in KNSS-neodvisnost so se ponovno podali v boj za osvojitve odličij v posameznih kategorijah veleslaloma in teka na smučeh. Na Treh kraljih nas je pričakala prava zimska idila in kot vedno so člani športnega društva Šmartno tekmo izpeljali kot pravi profesionalci, ki se malo za šalo in malo zares lahko postavijo tudi ob bok organizatorjem Zlate lisice. Ko smo že pri profesionalcih, ne smemo pozabiti dodati, da nekaterim udeležencem spust po belih strminah predstavlja sprostitev, drugim čisti užitek, spet tretji pa se na tekmo zavzeto pripravijo in iztisnejo vse atome moči za dober rezultat. Smučarji in tekači na smučeh so iz leta v leto hitrejši, njihova tehnika pa vedno bolj izpiljena. Organizatorji pa upajo, da jih bo naslednja leta vedno več. Predlagamo, da izkoristite zimo in potrenirate ter se jim prihodnje leto pridružite.

Najboljši trije v kategoriji od 36 do 45 let

Tečemo tudi pozimi

REZULTATI

Ženske
1. Nataša Kebert

Moški do 35 let
1. Dejan Jelenko
2. Dejan Klančnik
3. Davor Kamenšek

Moški od 36 do 45 let
1. Toni Urlep
2. Branko Vrbek
3. Ivan Plečko

Moški od 46 do 50 let
1. Franc Globovnik
2. Hinko Pušaver
3. Slavko Jesih

Moški nad 51 let
1. Janez Hren
2. Marjan Motaln
3. Mirko Kamenik

Tek na smučeh
1. Branko Kamenik
2. Jože Premušič

Eleganten prihod v cilj

Tekmovalci na Treh kraljih

Impolčani gospodarsko in športno na vrhu Slovenije

Na državnem prvenstvu v veleslalomu in smučarskih tekih Impolčani ponovno med najboljšimi

V petek, 1. februarja, se je na Soriški planini odvijalo 19. državno prvenstvo Skei Slovenije v veleslalomu in smučarskih tekih. Tekmovanja se je udeležila tudi ekipa Impola, ki je dokazala, da nismo dobri le po gospodarski plati, temveč tudi športno. Impolčani so namreč osvojili dve prvi mesti in eno tretje mesto, tretji pa so bili tudi v ekipni razvrstitvi.

V veleslalomu so šle medalje okoli vratu Nataše Kebert, ki je v kategoriji žensk osvojila 3. mesto, zlato medaljo pa je v kategoriji moških do 45 let osvojil Anton Urlep. V teku na smučeh je v kategoriji moških do 35 let zlato osvojil Branko Kamenik.

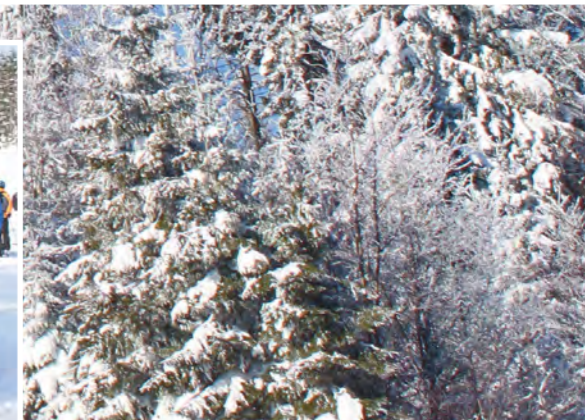
Tudi ostalim udeležencem prvenstva so smuči dobro tekale, saj smo osvojili še nekaj 5., 6. in 7. mest po posameznih kategorijah, s čimer smo Impolčani prispevali levji delež k skupni uvrstitvi Štajerske regije na končno 3. mesto. Na prvenstvu je sicer sodelovalo 11 regij z okoli 750 tekmovalci.

V imenu komisije za šport Skei Impol se vsem Impolskim tekmovalcem zahvaljujem za žrtvovanje njihovega prostega časa, ki so ga namenili treningom in udeležbi na tekmovanju. S tem so dokazali svojo tekmovalnost in športni talent. Prav vse vabim, da na takšnih dogodkih sodelujejo tudi v prihodnje.

Mladen Tramšek, predsednik Skei Impol

Utrinek s Soriške planine

Devet napotkov za izpolnitev novoletnih zaobljub

Da bo motivacija trajala

Menda si novoletne zaobljube vsako leto zastavi 66 odstotkov oseb. A le 17 odstotkov vseh zaobljub je tudi uspešno izpeljanih. Zdaj, ko smo že pošteno zakorakali v novo leto, se bomo šele začeli zavedati, kakšen vpliv imajo na potek našega vsakdana. Prav prvi mesec po navadi tudi pokaže, če se jih bomo držali ali ne.

Eden od vzrokov, da na zaobljube hitro pozabimo, je, da se zanje odločamo v neustreznih situacijah. Da bomo shujšali, se odločimo v trenutku, ko se pošteno najemo. Da ne bomo več prižgali cigarete, po tem, ko smo jo pravkar pokadili in je raven nikotina v našem telesu dovolj visoka. V tem času se ne zavedamo, kako bo, ko se bomo znašli v vlogi podaljšane fizične deprivacije ali nelagodja. Problematično je tudi to, da rezultati pogosto ne pridejo dovolj hitro in nas posledično ne zadovoljijo tako, kot smo pričakovali. Uspešnost zaobljube je seveda odvisna tudi od tega, kako močno si jo sploh želimo uresničiti. Če v zaobljubo le delno verjamemo in nismo popolnoma motivirani, bomo naš načrt kaj hitro opustili. Koristno je, da se vnaprej pripravimo na to, kaj bomo storili v primeru, da pridemo do problemov.

Tako se bomo z njimi lažje soočili in oviro preskočili ter pri obljubi vztrajali. Z upoštevanjem nekaj preprostih nasvetov pa bo tudi izpolnjevanje novoletnih zaobljub lažje.

1. Omejite število zaobljub. Verjetno imate ogromno stvari, ki bi si jih želeli doseči. Toda če boste napisali dolg seznam, ne boste imeli dovolj časa in energije, da bi svoje cilje tudi dosegli. Napišite si prednostni seznam, potem pa kot zaobljubo izberite le nekaj stvari s seznama.

2. Bodite realni. Če je vaš cilj shujšati deset kilogramov, potem si ne zadajte, da jih boste izgubili do 31. januarja. Uresničevanje ciljev, ki so nemogoči, vam bo prineslo neuspeh in nesamozavest pri realizaciji ostalih želja. Zapomnite si, da se počasi daleč pride.

3. Cilj razčlenite na podcilje. Če je vaš cilj napredovanje na delovnem mestu, to željo razčlenite:

- povečanje znanja in izobraževanje,
- zaprosite za več odgovornosti,
- uspešno vodenje projekta.

Tak način vam bo zagotovil, da ste na pravi poti in glavni cilj boste lažje dosegli. Hkrati se boste počutili bolj samozavestne, ko boste izpolnili te manjše cilje.

4. Zapišite, zakaj si želite doseči posamezni cilj. Več kot imate razlogov, zakaj si želite doseči nek cilj, bolj boste motivirani. Vprašajte se, kako bo cilj pozitivno vplival na vaše življenje in kakšni bi lahko bili negativni vplivi.

5. Napišite seznam stvari, ki jih potrebujete, da bi učinkoviteje dosegli cilje. Če je vaš cilj izgubiti težo, potem morate zamenjati nezdrave prigrizke z zdravo hrano in se več gibati.

6. Cilje dosegajte enega za drugim. Če imate več ciljev, izberite vam najpomembnejšega in ga dosežite, preden se lotite naslednjega cilja. Če boste hkrati želeli doseči več želja, je velika verjetnost, da vseh ne boste (z)mogli, kar vas bo razočaralo.

7. Drugim povejte za vaše cilje. Če boste tudi drugim povedali o vaših željah in ciljih, boste imeli tudi večjo motivacijo, da jih izpolnite, saj drugih ne boste želeli »razočarati«.

8. Pridobite podporo vaših prijateljev, sorodnikov. Prosite jih, da vas motivirajo in na kakšen način lahko to dosežejo. Poiščite ljudi s podobnimi cilji, da lahko motivirate eden drugega.

9. Proslavite vaš uspeh. Pohvalite se vsakič, ko dosežete manjši cilj na poti do glavnega cilja. Pohvala vam bo dala dodatno motivacijo, da zmorete.

Zimska musaka

► Pozimi pogosto pripravljamo obroke, ki bodo ogreli tudi kuhinjo. To so jedi, ki jih pripravljamo v pečici, med katerimi je najbolj enostavna in praktična musaka. Musako lahko pripravimo na več načinov in z različnimi sestavinami, mi pa vam predlagamo zelo okusno zimsko musako.

Sestavine: 1 kg krompirja, 1 glavičica čebule, 3 jajca, 20 dag slanina, 30 dag šampinjonov, 20 dag cvetače, 1 kislja smetana, 2 dl mleka, drobtine, sol, poper, olje.

Prilava: Posebej skuhamo krompir in cvetačo. Krompir narežemo na kolobarje, cvetači ločimo cvetove. Popražimo na drobno narezano čebulo, slanino in šampinjone. Na dno ognjevarne posode zložimo krompir, ga prekrijemo s popraženo slanino, čebulo in šampinjoni. Izmenoma v plasti nalagamo krompir in nadev, povrhu naložimo cvetačne cvetove. Zmešamo jajca in kisljo smetano, dodamo mleko in prelijemo musako. Potresemo jo z drobtinami in zapečemo v pečici. Pečemo 40 minut na 200 stopinjah Celzija. Dober tek!

	IMPOL	MOTOR ORGA-NIZMA	VZHODNI DEL LJUBLJANE	ŠVIC. PISATELJ (HENRI)	ČEDNOST, ELEGANCA	TINA ZAJC	VAŽNA TEKOCINA	ŽITO ZA KONJE
	RAZMERJE MED SVAKI							
	RUSKI PISATELJ (ALEKSEJ)							
	STARA IGRA S KARTAMI						SOŠEDNJI CRKI	
	ŽELEZOV OKSID						BOREC MED NOB	
IMPOL	IZBRANI SPISI ENEGA AVTORJA	NAŠE TERME RAZMNOŽ. PRIPRAVA				JERMEN ZAHLACE		
						NEZNANKA V MATEMAT.		
RIMSKI CENZOR IN PESNIK (APPIUS)				REŽISER KAZAN Ž. IME (TEODORA)				TROPSKA SVINJA POPKARICA
								IME ZA JARVEJA
POTUJOČI PASTIR					EVA NOVŠAK	CUNJA		
						ŠPORT GORAŽDA ŠKOFA		
IME RUSKE ŠAHISTKE KUSNIR				DANSKI FIZIK				
				PRILOGA DELA				
LUKA NA ZAHODNI OBALI ITALIJE							BALETNIK OTRIN	
							KOT PRI ORIENTACIJI	
GR. OTOK ZNAN PO AFJINEM TEMPLJU					GL. MESTO TATARSTANA			
					KMEČKO VOZILO			
RASTLINSKA HRANA ZA ŽIVALI					OZARA (NAREČNO)			
					ČAST, PONOS			
TEHNIKA V STEP AEROBIKI				SVOBODNA POSEST				
				EVROPSKI VELETOK				
DUHOVITO IZRAŽENA MISEL							PES, KI LAJA, LAJAC	PISEC ESEJEV
								PROSTITUTKA, VLACUGA
IMPOL	"ŠPEGLAR"	ZDRAVILO			DEL NABOJA			
		BIBLIJSKO MESTO GREHA						
MESTO PRI SEVILLI (SPANIJA)					ITALI-JANSKA RTV	PLADENJ (LJUJSKO)		
						IGRALEC FLYNN		
ČEČKOVA OLGA		PRETEPAČ	IT. PLEMŠKA RODBINA	RENJI			JAPONSKA DENARNA ENOTA	
				NENADEN DVG S TAL				
SEZNAM NASLOVOV, IMENIK							POGAN, VELIKAN	
							PEVKA STIGNANI	
ZA LOV DOLOČEN OKOLIS								
BIVŠI IT. PREMIER (GIULIANO)						NOSILEC KOLESA		
MAJHEN RAK						MEDENO PECIVO V OBLIKI FIGURIC		GESLO KRIŽANKE

NAGRADNA KRIŽANKA

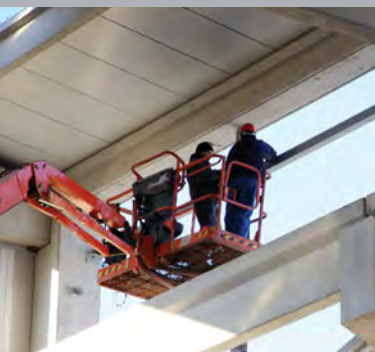
Geslo križanke pošljite v uredništvo Metalurga do 10. marca 2013. Nagrajenci bodo objavljeni v naslednji številki Metalurga.

1. nagrada: vikend paket v brunarici na Treh kraljih
2. nagrada: knjiga Adija Žunca: Pod haloškim soncem
3. nagrada: zavitek kuhinjske folije

NAGRAJENCI KRIŽANKE

1. nagrada (vikend paket v brunarici na Treh kraljih): **Romana Zalokar, upokojenka**
2. nagrada (knjiga Adija Žunca: Pod haloškim soncem): **Marina Jelen, Impol LLT**
3. nagrada (zavitek kuhinjske folije): **Frančiška Ahej, upokojenka**

Nagrade lahko prevzamete v tajništvu Kadingra.

Urednica: Nina Juhart Potočnik.
Priprava člankov: Nina Juhart Potočnik,
Urša Zidanšek, Nadja Bezenšek, Urška Kukovič Rajšp.
Avtorji fotografij: Nino Verdnik, Urša Zidanšek in ostali.
Vir fotografij: www.sxc.hu, www.freegreatpicture.com in osebni arhivi.
Grafična zasnova in prelom: Kadrिंग.
Lektoriranje: Nadja Bezenšek.
Tisk: www.grafis.si.
Naklada: 1000 izvodov.
Naslov uredništva: Metalurg, Trg svobode 26, 2310 Slovenska Bistrica.
Elektronska pošta: nina.juhart@kadring.si.
Telefon: 02/80 55 205, telefaks: 02/80 55 202.

